

Richtsnoeren vereenvoudigde afdoening boetezaken ACM Vragen en antwoorden

21 december 2018

1. Wat is vereenvoudigde afdoening?

De ACM kan een boete opleggen aan een onderneming of een leidinggevende die de wet heeft overtreden. Als de onderneming of leidinggevende bereid is de overtreding te erkennen en de boete te accepteren, kan de ACM met hen contact hebben om de zaak vereenvoudigd af te toen. De ACM gaat hiertoe over als zij hiervan voldoende efficiëntievoordelen verwacht. Als de onderneming of leidinggevende aan vereenvoudigde afdoening meewerkt, verlaagt de ACM de boete met 10%. De zaak is daarmee dan afgedaan.

2. Waarom komt de ACM met Richtsnoeren voor vereenvoudigde afdoening?

De ACM heeft in enkele mededingings- en consumentenzaken ervaring opgedaan met vereenvoudigde afdoening. De ACM wil deze praktijk inzichtelijk maken. De ACM heeft daarom Richtsnoeren gemaakt waarin zij op hoofdlijnen weergeeft hoe zij te werk gaat bij vereenvoudigde afdoening. Betrokken partijen kunnen hiermee de voor- en nadelen van vereenvoudigde afdoening tegen elkaar afwegen.

3. Wat zijn de voordelen van vereenvoudigde afdoening?

Vereenvoudigde afdoening voorkomt langdurige juridische procedures. Zaken worden zo sneller en met lagere kosten voor betrokken partijen en de ACM afgerond. Partijen kunnen schoon schip maken en de ACM kan andere zaken oppakken. Zowel partijen als de ACM hebben dus baat bij vereenvoudigde afdoening.

4. Hoe werkt vereenvoudigde afdoening?

Als de ACM de zaak geschikt vindt voor vereenvoudigde afdoening, neemt zij hierover contact op met de betrokken partijen. Partijen kunnen hier ook zelf om vragen. De ACM legt dan haar bevindingen voor wat betreft de overtreding en de boete die zij overweegt op te leggen. Partijen kunnen hierop reageren, maar de ACM gaat niet in onderhandeling. Bij vereenvoudigde afdoening verklaart de betrokken partij dat zij haar deelname aan de overtreding erkent en de boete accepteert. De ACM geeft dan 10% korting op de boete en publiceert dan een besluit dat korter is dan in een normale procedure.

5. In welke zaken gaat de ACM over tot vereenvoudigde afdoening?

Het is aan de ACM om te bepalen of zij een bepaalde zaak vereenvoudigd zal afdoen. Er bestaat dus geen recht op vereenvoudigde afdoening. In principe komen alle zaken waarbij de ACM een boete kan opleggen in aanmerking voor vereenvoudigde afdoening. Voorwaarde is wel dat dit concrete efficiëntievoordelen voor de ACM oplevert en dat de betrokken partij bereid is de overtreding te erkennen en een boete hiervoor te accepteren. Als er meer partijen bij de zaak betrokken zijn, start de ACM in principe alleen met de vereenvoudigde procedure als al deze partijen open staan voor erkenning van de overtreding en acceptatie van de boete.

6. Wanneer kan je om vereenvoudigde afdoening vragen?

Dat kan in principe altijd. De ACM zal echter alleen tot vereenvoudigde afdoening overgaan als de overtreding voldoende duidelijk is. Dit betekent in de praktijk dat een traject tot vereenvoudigde afdoening pas kan worden ingezet als het onderzoek naar de overtreding afgerond is. Daarnaast zal de ACM pas tot vereenvoudigde afdoening overgaan als dit voldoende concrete efficiëntievoordelen oplevert en de betrokken partij bereid is de overtreding te erkennen en een boete hiervoor te accepteren.

7. Kan je met vereenvoudigde afdoening voorkomen dat je een boete opgelegd krijgt?

Nee, vereenvoudigde afdoening leidt wel tot het opleggen van een boete. Deze boete is 10% lager dan normaal gesproken het geval is, vanwege het meewerken aan de procedure bij de ACM.

8. Wat geef je op als je kiest voor vereenvoudigde afdoening?

Deelname aan vereenvoudigde afdoening is vrijwillig. Betrokken partijen verliezen geen rechten van verdediging in een vereenvoudigde procedure. Zij kiezen bewust en vrijwillig voor een procedure die gericht is op definitieve afronding door een verkort boetebesluit. Deze procedure bestaat uit het voeren van een aantal gesprekken met de ACM. Zij kunnen de vereenvoudigde procedure op elk moment beëindigen en (alsnog) de reguliere procedure volgen. Dan zal de ACM de informatie en standpunten die betrokken partijen in de vereenvoudigde procedure hebben verstrekt, niet tegen hen gebruiken.

9. Is vereenvoudigde afdoening hetzelfde als schikken?

Vereenvoudigde afdoening wordt soms ook wel schikken genoemd. De term schikken kent echter verschillende betekenissen. Om verwarring te voorkomen kiest de ACM voor het gebruik van de term vereenvoudigde afdoening om zo duidelijk te maken dat er geen sprake is van onderhandelingen en de ACM wel een overtreding vaststelt.

10. Kunnen derden de verklaring gebruiken bij het indienen van hun schadeclaims?

De ACM geeft in een schadevergoedingsprocedure derden geen inzage in de verklaring waarin een overtreder zijn overtreding erkent (tenzij daartoe gehouden door wettelijke regels). De ACM kan overtreders niet vrijwaren van eventuele claims van derden die denken schade te hebben geleden door de overtreding. De ACM zal ook bij vereenvoudigde afdoening een besluit publiceren. Bij vereenvoudigde afdoening is de beschrijving van de feiten minder gedetailleerd dan in reguliere sanctiebesluiten. De ACM zal derden alleen verdere gegevens verschaffen als zij daartoe wettelijk verplicht is.

11. Wat zijn de verschillen tussen het clementieprogramma en vereenvoudigde afdoening?

Een clementietraject is iets anders dan het meewerken aan vereenvoudigde afdoening.

Clementieverzoeken zijn alleen mogelijk in kartelzaken. Een onderneming of leidinggevende die een clementieverzoek indient, maakt zelf schoon schip door het kartel bij de ACM te melden en informatie daarover te verstrekken aan de ACM. Clementieverzoeken kunnen het onderzoek van de ACM verder

helpen. Dan krijgt de onderneming of leidinggevende misschien geen boete of een lagere boete. Dat hangt ervan af hoe snel de melding gebeurt en hoe bruikbaar de informatie is.

Vereenvoudigde afdoening gaat over iets anders, namelijk over medewerking aan de procedure bij de ACM door de overtreding te erkennen en de voorgenomen boete te accepteren. Ook als een betrokken partij al deelneemt aan het clementieprogramma van de ACM is vereenvoudigde afdoening mogelijk. De ACM telt dan bij het bepalen van de hoogte van de boete het clementiepercentage en het kortingspercentage voor vereenvoudigde afdoening bij elkaar op.

12. Wat zijn de verschillen tussen toezeggingen en vereenvoudigde afdoening?

De ACM beschikt over diverse instrumenten om marktproblemen aan te pakken. Voorbeelden van instrumenten zijn de boete, de last onder dwangsom, de bindende aanwijzing, informele zienswijzen en waarschuwingen. Ook toezeggingen en vereenvoudigde afdoening zijn instrumenten van de ACM, maar er zijn duidelijke verschillen.

Vereenvoudigde afdoening is mogelijk als een betrokken partij bereid is haar overtreding te erkennen en de voorgenomen boete van de ACM te accepteren. Dit leidt tot een verkort besluit waarin de ACM een overtreding vaststelt en een boete oplegt. De betrokken partij krijgt voor haar medewerking aan deze procedure een lagere boete opgelegd.

Met een toezegging geeft een onderneming aan hoe zij haar gedrag zal veranderen om de risico's op overtredingen weg te nemen. Een onderneming die een toezegging doet, hoeft – anders dan bij vereenvoudigde afdoening – niet expliciet te erkennen dat zij de wet heeft overtreden. Wanneer de ACM een toezegging bindend verklaart, mag zij geen last of boete voor die overtreding meer opleggen. Vereenvoudigde afdoening gaat daarom niet samen met toezeggingen.